

**Verslag van
Vergaderdatum
Opgesteld door
Op
Aanwezig**

Bestuurderstafel 1: sociale verduurzaming

29 september 2022

Guido La Rose

11 oktober 2022

Ger	Peeters	Wonen Limburg
René	Scherpenisse	Tiwos
Justine	Ruiterberg	Ministerie SZW
Philip	Broeksma	Gemeente Groningen
Mike	van der Geld	Gemeente 's-Hertogenbosch
Tobias	van Elferen	Gemeente Nijmegen
Yusuf	Celik	Gemeente Tilburg
Roy	Kramer	Ministerie BZK
Regien	van Adrichem	Projectleider City Deal Energieke Wijken
Henk Jan	Bierling	Ministerie BZK
Arjan	Spaans	Gemeente Zwolle
Paul	van Hoof	Gemeente Arnhem
Nicolaas	Veltman	Gemeente Tilburg

Tijdens de bestuurderslunch over ‘Sociale verduurzaming’ heet wethouder Yusuf Celik van de gemeente Tilburg iedereen van harte welkom. Hij geeft aan **nabijheid** te willen creëren in de wijken. Als wethouder ‘wijkgericht werken stelt hij de mens voorop bij het behalen van de doelen uit het nieuwe bestuursakkoord in Tilburg, waarin de uitvoering centraal staat. We moeten als gemeente samen met de inwoners aan de slag. De Community-gedacht is daarbij van groot belang. We moeten niet de individuele inwoner (in dit specifieke geval voor het verduurzamen van hun woning) blijven benaderen, maar de uitdagingen en kansen in de wijken oppakken.

In het voorstelrondje worden er al enkele belangrijke aandachtspunten benoemd. Alle aanwezigen zijn ervan overtuigd dat een integrale aanpak noodzakelijk is om de gemeentelijke doelen te kunnen halen, sectoraal is niet voldoende. De valkuil hierbij is wel dat we téveel aan elkaar verbinden. Dan maken we het te complex en komt er niets van de grond. En de klimaatverandering en -doelstellingen vragen om haast! Daarnaast is een gebiedsgerichte aanpak van belang, omdat iedere wijk andere kenmerken en bewoners kent. Gebruik de kracht van de wijk door bijvoorbeeld een wijkregisseur in te zetten. De aanwezigen delen graag ervaringen en ideeën uit, omdat alle steden voor dezelfde uitdagingen staan en van elkaar geleerd kan (en moet) worden.

Vervolgens geeft René Scherpenisse een korte toelichting op de aanpak binnen de Tilburgse wooncorporatie TIWOS. Tilburg was één van de armste gemeente van Nederland. Voor een wooncorporatie is het daarom erg belangrijk om samen te werken met andere partijen in een wijk (o.a. sociaal). TIWOS heeft vooral grondgebonden woningen in volksbuurten. Het valt op dat deze volksbuurten steeds homogener worden en dat de kloof tussen sociale en particuliere huur groter wordt. Bij de aanpak voor het verduurzamen van woningen gaat het de wooncorporatie vooral om de mensen. In de Abdijbuurt in Tilburg werd er voor het eerst gesproken over de ‘dubbel duurzaam’ aanpak. Samen met Contour de Twern als sociale partner werden gesprekken gevoerd met bewoners en het vertrouwen gewonnen. Belangrijk daarbij is dat je doet wat je zegt!

Tijdens het gesprek worden diverse onderwerpen aangestipt.

Technologie

De aanwezigen hebben vertrouwen in technologische oplossingen die het behalen van de klimaatdoelstellingen versnellen. De corporatie TIWOS heeft in enkele van haar woningen een nieuw type CV toegepast die werkt op infrarood. Het klimaatfonds van de gemeente heeft hier ook een bijdrage aan geleverd. Het zou goed zijn als die **technologische ontwikkeling** ook helpen met het bereiken van collectieve oplossingen. We gaan onze doelen niet halen als we ons enkel richten op de individuele woning.

Gebiedsgerichte aanpak

Deze collectieve aanpak sluit goed aan bij de gebiedsgerichte aanpak. Iedere buurt, wijk of dorp kent zijn eigen bewoners, uitdagingen en eigenschappen. In het nieuwe akkoord van Tilburg is de aanpak opgenomen "centraal wat moet, decentraal wat kan". Je hebt gebieds/wijkteams nodig om dichtbij de bewoners te staan en zo 'nabijheid' te creëren en vertrouwen te winnen. Je komt veel problematiek tegen in de verschillende gebieden, die allemaal om maatwerk vragen. Door uitgangspunten voor de gebieden te bepalen kan een passende **collectieve oplossing** worden bepaald.

Door gesprekken te voeren bij de klanten van de voedselbank, kun je een goed beeld krijgen van de problematiek rondom energiearmoede. Het levert veel informatie op. Vaak hebben mensen in energiearmoede al geen geld meer voor internet of een telefoon, dus je moet de mensen echt opzoeken en het gesprek aangaan als je ze wilt bereiken. Het regisseren van de ontmoeting is erg belangrijk!

Vervolgens wordt het belang van "**vertrouwen in de overheid**" nog eens onderstreept. Inwoners maken niet snel gebruik van een lening als ze geen besteedbaar inkomen hebben. Zeker na de toeslagenaffaire ligt dit gevoelig. Er is veel wantrouwen bij het invullen van een formulier. Je kunt de inwoners ontlasten door als gemeente het risico en de financiering op je te nemen. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van regelingen van het Rijk, zoals het Volkshuisvestingsfonds.

Samenwerken

Wooncorporaties en gemeenten hebben veel dezelfde belangen, waardoor er snel tot een **gezamenlijke aanpak** gekomen kan worden. Hierbinnen hebben de partners dan wel hun eigen doelen, maar dat hoeft niet te bijten. Je moet leren om breder te kijken dan alleen het eigen doel. Een partner als Contour de Twern is nodig voor het gesprek over de sociale situatie van de bewoners, dit moet je als gemeente of woco niet zelf doen. Door de verduurzaming van een gebied gezamenlijk aan te pakken, wordt een meerwaarde gecreëerd op verschillende vlakken.

EXCURSIE

In de aansluitende excursie naar de Abdijbuurt werd in de praktijk zichtbaar welke resultaten nabijheid in de wijk kan opleveren, zowel in de energietransitie (het door persoonlijke benadering meekrijgen van bewoners) als in de aanpak van andere problemen achter de voordeur (bijvoorbeeld: in een samenwerking tussen gemeente, corporatie en bank een executieverkoop voorkomen, waardoor een gezin niet op straat komt te staan, Vroegtijdige verbinding tussen beleid en middelen vanuit fysiek en sociaal domein voorkomt ellende voor het gezin en hoge maatschappelijke kosten).

De aanwezigheid in de wijk zorgt voor vertrouwen bij bewoners en vergroot het draagvlak voor de energietransitie. Samenwerking tussen alle partijen in de keten is daarbij essentieel.

In de afsluiting werd door bestuurders aangegeven dat zij graag met elkaar verder willen uitwisselen over de integrale aanpak in kwetsbare wijken. Hiervoor wordt door de City Deal een vervolgbijeenkomst belegd begin 2023.